

Escape rooms – pokoje ucieczki od zdrowego rozsądku

Dramat w Koszalinie, który przyniósł śmierć pięciu dziewcząt, otworzył oczy na działalność tzw. escape rooms, czyli pokoiów ucieczki lub pokoiów zagadek. Ten nowy rodzaj usług rekreacyjnych na polskim rynku, pojawił się na dopiero w 2014 r. Dzisiaj jest ich w ok. 1000. Prowadzący działalność gospodarczą w tym zakresie rejestrowali ją w podklasie PKD 93.29.Z, tj. jako pozostałą działalność rozrywkową i rekreacyjną. W ramach usługi uczestnicy są wpuszczani do specjalnie przygotowanego pokoju, zostają zamknięci i mają określony czas (np. 60 minut) na znalezienie klucza do wyjścia lub sposobu otwarcia drzwi. Muszą rozwiązać cykl zadań i zagadek wykorzystujących umiejętności m.in. zręcznościowe, logicznego myślenia, spostrzegawczości oraz posiadaną wiedzę ogólną. W większości przypadków uczestnicy przebywają w pokoju sami, ale pracownicy obsługi mogą, na ich życzenie uczestniczyć w grze.

W pokojach tych aranżowane są m. in. historie ociekające krwią, horrory, zbrodnie i zjawiska paranormalne. Podaję „fabułę pokoju” (typową dla takich pokoi), reklamowaną w Internecie, z niewielką korektą, aby nie podawać miejsca lokalizacji: *Morderca wraca do miasta. Pokój bez klódek! Zdecydowany, by tym razem was dopaść. Na dodatek ma współników! ...zabierze was w miejsca gdzie strach potęgowany jest do szczęcianu. Rozwiążcie na czas zagadki i tajemnice trzech Psychopatów. Wygrajcie wyścig z czasem... lub stańcie się częścią ich makabrycznej kolekcji. I ostrzeżenie: Od 16 lat. Pokój nieodpowiedni dla osób z epilepsją. Pokój nieodpowiedni dla kobiet w ciąży. Pokój zły dla osób z klaustrofobią.*

I jedna z opinii uczestnika: *Pokój bardzo przerażający, muzyka, flaki, krew, oderwane kończyny, rozczłonkowane ciała, zwęglone zwłoki, narzędzia zbrodni, laboratorium i ta piła. Detale dobrze odwzorowane. Momentami było mega strasznie i serio można dostać mini zawału. I inna: Przyjechaliśmy tu żeby się bać i ... udało się. Pokój robi robotę! Jest mroczny, krwisty i straszny, ale przede wszystkim dobrze przemyślany i zaprojektowany. Wystrój jest rewelacyjny - tam na prawdę odbyła się jakaś masakra...*

Reklama pokoju ucieczki w innym mieście: *Żyjecie bezkarnie, nie dbacie o życie swoje i swoich bliskich, jesteście zachłanni.... Psychopatyczny porywacz chce wam dać nauczkę. Razem z przyjaciółmi budzicie się w ciemnym pomieszczeniu, do którego wpuszczono trujący gaz, jedyną szansą na przeżycie jest wydostanie się i otrzymanie antidotum. Macie na to tylko 60 min.*

W koszalińskim escape roomie były cztery warianty fabuły pokoju: "Prywatka", "Warsztat", "Mrok" i "Zbrodnia". Wg mediów, zabawa zaczynała się od skucia rąk kajdankami, z których trzeba się było uwolnić.

Wobec śmierci nastolatek nie podejmowano tematu profilu działalności pokoiów ucieczki i ich wpływu na kształtowanie psychiki, szczególnie młodych ludzi. Skoncentrowano się na pytaniach jakie były przyczyny pożaru, zarządzając kontrolę przeciwpożarową takich obiektów w kraju. Padło też stwierdzenie, że w przypadku tego rodzaju działalności

gospodarczej nie jest wymagany odbiór pomieszczenia przez straż pożarną. Tak być nie może. Przecież wstępna ocena wykazała wiele nieprawidłowości oraz niezapewnienie ewakuacji.

Z art. 3 ustawy o ochronie przeciwpożarowej wynika, że osoba fizyczna, osoba prawna, organizacja lub instytucja korzystające ze środowiska, budynku, obiektu lub terenu są obowiązane zabezpieczyć je przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem, a właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, a także podmioty, o których mowa poprzednio, ponoszą odpowiedzialność za naruszenie przepisów przeciwpożarowych, a ponadto z art. 4 ust. 1 m.in., że mają oni zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji! Jeżeli tak, to Państwowa Straż Pożarna ma obowiązek kontroli zapewnienia tego bezpieczeństwa. W sposób szczególny w miejscach świadczenia usług publicznych. Powinno to być robione sukcesywnie, a każdy oddawany nowy escape room, powinien być dopuszczony do użytkowania przez PSP, biorąc pod uwagę spełnienie wymogów p-poż, zwłaszcza pod względem zachowania dróg ewakuacji, łatwopalności wyposażenia i zapewnienia sprzętu gaśniczego.

Ogłoszenie obecnie potrzebnej oczywiście kontroli wszystkich eskape roomów po tak dramatycznych wydarzeniach w Koszalinie, przypomina akcję odśnieżania płaskich dachów ze śniegu po katastrofie na Targach Katowice kilka lat temu. Akcja się skończyła, a nadzór budowlany nadal jest jedną z najbardziej niedofinansowanych służb publicznych.

Chcę również zwrócić uwagę samorządom, że zgodnie z art. 14 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej rada powiatu (miasta na prawach powiatu) przynajmniej raz w roku rozpatruje informację komendanta powiatowego (miejskiego) PSP o stanie bezpieczeństwa w zakresie ochrony przeciwpożarowej, a na polecenie starosty (prezydenta miasta) informację taką właściwy komendant jest obowiązany składać w każdym czasie. Rada na podstawie ww. informacji może określić kierunki działań zmierzających do usunięcia istotnych dla wspólnoty samorządowej zagrożeń w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Ponadto w przypadku bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa wspólnoty samorządowej, w szczególności życia lub zdrowia, wójt (burmistrz, prezydent miasta) lub starosta może wydać komendantowi powiatowemu PSP polecenie podjęcia działań zmierzających do usunięcia tego zagrożenia. Czy po czterech latach działalności pokojów ucieczki, znalazły się one w informacji któregoś z komendantów powiatowych PSP i czy któraś z rad w uchwalonych kierunkach usuwania zagrożeń je uwzględniła? To pytania retoryczne.

Tak, jak zima zawsze zaskakuje drogowców, tak teraz chyba pokoje ucieczek zaskoczyły strażaków. Muszą być strażnikami bezpieczeństwa uczestników „zabaw” i chronić ich przed przedsiębiorcami dbającymi niejednokrotnie o łatwy zarobek, a nie o ludzi, którzy w nich biorą udział.

Rodzi się także smutne pytanie, które już dawno postawił Wojciech Młynarski: w co się bawić, w co się bawić, gdy możliwości wszystkie wyczerpiemy ciurkiem?

Tadeusz Wrona

